

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

21.09.2021

Lēmums Nr. 4-02/89
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
nepiemērošanu

Adresāts:

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija: adrese: Peldu iela 25, Rīga, LV-1494; elektroniskā pasta adrese: pasts@varam.gov.lv;

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Interreg Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programma 2021.–2027. gadam (turpmāk – Programma).

Izvērtētā dokumentācija:

SIA “*Estonian, Latvian & Lithuanian Environment*” (turpmāk – Izstrādātāja) 2021. gada 30. augusta vēstule “*Par Interreg Latvijas–Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2021.–2027. gadam sākotnējo stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (Skrīnings)*” (turpmāk – Vēstule), Interreg Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2021.–2027. gadam sākotnējo stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (Skrīnings) (turpmāk – Skrīnings), Iesniegums par stratēģiskā ietekmes uz vidi piemērošanas nepieciešamību (turpmāk – Iesniegums), Valsts vides dienesta 2021. gada 17. augusta vēstule Nr. 2.4/CS/2452/2021 “*Par konsultācijām un stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2021.–2027. gadam īstenošanai*”, Dabas aizsardzības pārvaldes 2021. gada 2. augusta vēstule Nr. 4.9/4319/2021–N “*Par Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2021.–2027. gadam īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku un stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību*” un Veselības inspekcijas 2021. gada 20. jūlija e-pasta vēstule “*Par Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2021.–2027. gadam īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību*”, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) 2021. gada 20. septembra lēmums Nr. 5-4/8420 par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu plānošanas dokumenta “*Interreg Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programma 2021.–2027. gadam*” daļai Lietuvas teritorijā.

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Izstrādātājas vērtējumā Programmai nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums). Šādu secinājumu ir sniegusi Izstrādātāja, pamatojoties uz izstrādātā Programmas sākotnējā ietekmes uz vidi ziņojumā (Skrīnings) konstatētajiem faktiem un analīzi, jo Programmas mērķis nav noteikt turpmākās attīstības nosacījumus projektiem, kas uzskaitīti Eiropas Padomes 1985. gada 27. jūnija Direktīvas 85/337/EEK par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu I un II

pielikumā (turpmāk – Direktīva).

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2021. gada 30. augustā Birojā saņemta Izstrādātājas 2021. gada 30. augusta Vēstule, kurā atzīmēts, ka pamatojoties uz Programmas plānoto stratēģisko ietvaru, Kopīgā programmēšanas komiteja Programmas izstrādei 2020. gadā deleģēja VARAM veikt Programmas ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu (skrīningu) saskaņā ar Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas atbilstošajiem normatīvajiem aktiem, lai nodrošinātu lēmuma pieņemšanu par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību Programmas teritorijai Latvijā un Lietuvā. Par Programmas izstrādes organizēšanu un vadību, kā arī Programmas iesniegšanu apstiprināšanai Eiropas Komisijā (turpmāk – EK) ir atbildīga Programmas Vadošā iestāde (VARAM). VARAM kā Programmas Vadošā iestāde ir plānošanas dokumenta izstrādātājs. VARAM ir noslēgusi līgumu ar Izstrādātāju par Programmas ietekmes uz vidi sākotnējā stratēģiskā novērtējuma (skrīninga) veikšanu atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un Lietuvas Republikas normatīvajiem aktiem. Atbilstoši Iesniegumam:
  - 2.1. Programma ir Eiropas teritoriālās sadarbības (Interreg) programma ar mērķi veicināt sadarbību starp ES dalībvalstīm, tādējādi sekmējot integrētu reģionālo attīstību.
  - 2.2. Programma tiek izstrādāta saskaņā ar Eiropas Savienības Kohēzijas politiku un EK regulu projektu nosacījumiem¹. Plānošanas procesa laikā tika veikta pārrobežu sadarbības vajadzību atlase, konsultējoties ar abu valstu mērķa grupām, ņemot vērā valsts un reģionālā mēroga plānošanas dokumentus un attīstības prioritātes, sevišķi attiecībā uz pārrobežu sadarbības jautājumiem.
  - 2.3. Programmas teritorija aptver Latvijas rietumu un dienvidu daļu un Lietuvas ziemeļu daļu, tajā ietilpst trīs Latvijas reģioni: Kurzemes, Zemgales, Latgales un pieci Lietuvas reģioni: Klaipēdas, Telšu, Šauļu, Paņevēžas un Utenas apgabali. Programmas teritorija aptver tos pašus NUTS² 3 reģionus (izņemot Kauņas apriņķi) kā 2014. – 2020. gada plānošanas periodā, tādējādi nodrošinot saskaņotību un nepārtrauktību.
  - 2.4. Programmā ir noteiktas šādas prioritātes: 1) Institucionālo spēju stiprināšana un iedzīvotāju sadarbība (atbilstoši Interreg programmai politikas mērķis ISO2); 2) Zaļa, noturīga un ilgtspējīga attīstība (atbilstoši Interreg programmai politikas mērķis PO2);

---

¹- Eiropas Parlamenta un Padomes regula, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma un migrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Robežu pārvaldības un vīzu instrumentu (COM/2018/375 galīgā redakcija – 2018/0196 (COD))

- Eiropas Parlamenta un Padomes regulas projekts par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu (COM/2018/372 galīgā redakcija – 2018/0197 (COD))

- Eiropas Parlamenta un Padomes regula par īpašiem noteikumiem attiecībā uz Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi (Interreg), kas saņem atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda un ārējās finansēšanas instrumentiem (COM/2018/374 galīgā redakcija – 2018/0199 (COD))

² Kopējā statistiski teritoriālo vienību klasifikācija

- 3) Sociāli iekļaujoša sabiedrība (atbilstoši Interreg programmai politikas mērķis PO4) un 4) Tūrisma un mantojuma (kultūras un dabas) ekonomiskais potenciāls (atbilstoši Interreg programmai politikas mērķis PO4).
- 2.5. Prioritātei PR1: Institucionālo spēju stiprināšana un iedzīvotāju sadarbība (ISO) paredzētās aktivitātes:
- 2.5.1. rast efektīvus kopīgos risinājumus un izmēģinājuma darbības publisko pakalpojumu attīstībai/uzlabošanai valsts pārvaldes, izglītības un veselīga dzīvesveida jomā;
  - 2.5.2. veicināt darbības no cilvēkiem uz cilvēkiem un sabiedrības iesaistīšana veselīga dzīvesveida, izglītības (piemēram, latviešu un lietuviešu valodas apguve) un kultūras mantojuma popularizēšanas jomā;
  - 2.5.3. spēju veidošana, labās prakses nodošana un nepieciešamo vietējo un reģionālo iestāžu kompetenču attīstība.
- 2.6. Prioritātei PR2: Zaļa, noturīga un ilgtspējīga attīstība (PO2) paredzētās aktivitātes:
- 2.6.1. aktivitātes saistībā ar kopīgiem pārrobežu dabas objektu pārvaldības risinājumiem, kas veicina pielāgošanos klimata pārmaiņām un katastrofu riska novēršanu un noturību;
  - 2.6.2. aktivitātes saistībā ar infrastruktūras izveidi aizsardzībai pret plūdiem un plūdu novēršanai (uz dabu balstīti risinājumi, plūdu ieplakas, ekosistēmas atjaunošana, apmežošana, dabīgā ūdens saglabāšanas pasākumi un citi zaļi (vai zili) infrastruktūras pasākumi);
  - 2.6.3. kopīgās uzraudzības aktivitātes zināšanu uzlabošanai par klimata ietekmi un visaptverošu un uz sistēmām balstītu pieeju veicināšanu, lai pielāgotos klimata pārmaiņām;
  - 2.6.4. apmācības, pieredzes apmaiņa utt., lai atbalstītu organizāciju spēju veidošanu attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām un katastrofu risku novēršanu un noturību.
- 2.7. Prioritātei PR3: Zaļa, noturīga un ilgtspējīga attīstība (PO2) paredzētās aktivitātes:
- 2.7.1. kas vērstas uz ekosistēmu nosargāšanu, saglabāšanu un atjaunošanu un pārrobežu bioloģiskās daudzveidības un svarīgāko sugu aizsardzību un saglabāšanu;
  - 2.7.2. kopīgu risinājumu izstrāde ilgtspējīga dabas kapitāla (t.sk. ūdeņu, aizsargājamās teritorijas, augsne, zivju krājumi u.c.) un pārrobežu zaļo tīklu pārvaldības veicināšanai;
  - 2.7.3. apmācības, pieredzes apmaiņa utt. ar nolūku atbalstīt organizāciju un konkrētu mērķa grupu (NVO, vietējo kopienu utt.), kas ietekmē vides kvalitāti, institucionālo spēju stiprināšanu;
  - 2.7.4. kopīgu risinājumu izstrāde piesārņojuma samazināšanai kopīgajās ūdenstilpnēs, pārrobežu dabas objektos un aizsargājamās teritorijās;
  - 2.7.5. kopīgi risinājumi atpūtai izmantotā dabas kapitāla attīstībai un saglabāšanai.
- 2.8. Prioritātei PR4: Sociāli iekļaujoša sabiedrība (PO4) paredzētās aktivitātes:
- 2.8.1. integrētu pakalpojumu attīstība, apvienojot sociālos, izglītības un garīgas veselības elementus, kas vērsti uz neaizsargātām grupām, kā, piemēram, veci cilvēki, bērni no nelabvēlīgām ģimenēm, cilvēki ar īpašām vajadzībām un cilvēki, kuri pakļauti sociālās izstumtības riskam;
  - 2.8.2. efektivitātes uzlabošana un sociālo pakalpojumu diversifikācija;
  - 2.8.3. tīklu veidošana, pieredzes apmaiņa, labās prakses apmaiņa starp sociālo pakalpojumu sniedzējiem;

- 2.8.4. kopīgu iniciatīvu izstrāde un informētības uzlabošana ar nolūku veicināt sociālās uzņēmējdarbības attīstību.
- 2.9. Prioritātei PR5: Tūrisma un mantojuma (kultūras un dabas) ekonomiskais potenciāls (PO4) paredzētās aktivitātes:
- 2.9.1. modernu, digitālu un interaktīvu pārrobežas tūrisma produktu attīstīšana, kas vienlaikus nodrošina labāku kultūras un vēstures mantojuma saglabāšanu (ieskaitot kultūras/vēstures mantojuma objektu attīstību), to lomas stiprināšana vietējo kopienu sociālekonomiskajā attīstībā un to izmantošanas veicināšana pārrobežu aktivitātēs;
- 2.9.2. ilgtspējīgas piekļuves uzlabošana vērtīgiem dabas un vides objektiem, dabas parkiem un rezervātiem (veloceliņi, izglītības un pastaigu takas), kopienām un to starptautiskās popularizēšanas uzlabošana;
- 2.9.3. pārrobežu tūrisma galamērķu un piedāvājumu sasaistes un savienojamības uzlabošana ar starptautiskajiem tūrisma tīkliem un galvenajiem tūristu transporta veidiem;
- 2.9.4. pārrobežu tūrisma piedāvājumu izstrāde (piemēram, saistībā ar radošajām nozarēm, amatniecību, kultūras pasākumiem, gastronomiju, vidēja mēroga utt.) un to pozicionēšana konkrētās tūristu, apmeklētāju un ceļotāju grupās, sevišķi veicinot nakšņošanu un atkārtotus tūristu braucienus;
- 2.9.5. kopīgi pārrobežu risinājumi nolūkā veicināt tūrisma nozares atgūšanos Programmas teritorijā no Covid-19 uzliesmojuma;
- 2.9.6. kopīgas mārketinga aktivitātes un kopīgi centieni Programmas reģiona kā pievilcīga tūrisma galamērķa popularizēšanā starptautiskajā tūrisma arēnā, kā arī atbilstoši starptautisko klientu (ceļotāju) vajadzībām izstrādātu un uzlabotu Programmas teritorijas tūrisma produktu un piedāvājumu integrācija vietējos un starptautiskajos tūrisma tīklos un platformās.
- 2.10. Direktīva Latvijā ir pārņemta ar Likumu un tā 1. un 2. pielikumu. Izstrādātāja secinājusi, ka plānoto pasākumu klāsts neietver Direktīvas 1. pielikumā uzskaitītos projektus, savukārt 2. pielikumā uzskaitīto darbību izvērtēšana ļauj secināt, ka ir tematiska saikne ar darbībām, kas saistītas ar tūrismu un atpūtu (Likuma 2. pielikums 12. punkta 3. apakšpunkts.), tāpat nevar izslēgt, ka pretplūdu pasākumiem varētu būt saistība ar 2. pielikumā minētām darbībām. Vienlaikus konstatējams ka šajā plānošanas stadijā nav informācijas par konkrētiem projektiem, to mērogu un atbilstību Likuma kritērijiem. Izstrādātājas vērtējumā pie projektu izvēles Programmas realizēšanai būtu jāņem vērā šādi ietekmes uz vidi mazinoši priekšnoteikumi:
- 2.10.1. Potenciālus riskus dabas daudzveidībai var radīt Programmas aktivitātes, kas vērstas uz pretplūdu pasākumiem un apmežošanu, kā arī darbības, kas tiek īstenotas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. Šādiem projektiem būtu jāizvirza priekšnoteikums – sākotnējā ietekmes uz vidi novērtējuma veikšana vai tehnisko noteikumu saņemšana no Valsts vides dienesta. Tas ļautu lokālā mērogā vērtēt, vai projekti atbilst Likuma kritērijiem, ar kādiem nosacījumiem īstenojami projekti Programmas īstenošanas ietvaros;
- 2.10.2. Izvēloties projektus, kuri paredz infrastruktūru pret plūdiem un plūdu novēršanai (dabai draudzīgi zaļie un zilie risinājumi), būtu ieteicams izvērtēt, vai tie atstās pozitīvu ietekmi uz ūdensobjektu kvalitāti un it īpaši uz to hidromorfoloģiskajiem rādītājiem. Īpaši būtu jāpievērš uzmanība upju ūdensobjektiem, kuri var būt vairākus kilometrus gari un atrasties vairāku pašvaldību teritorijās. Būtu jākoordinē plānotie pasākumi tā, lai tie kopumā būtu

vērsti uz slodžu samazināšanu un kvalitātes uzlabošanu (t.sk., uz hidromorfoloģisko rādītāju nepasliktināšanu);

- 2.10.3. Ja darbības ir plānotas dabiski jutīgā teritorijā (piemēram, aizsargājamās teritorijās, tostarp *Natura 2000* teritorijās), var būt nepieciešams veikt sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu. Izvēloties atbalstāmos projektus, būtu jāņem vērā izstrādātie dabas plāni īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un tajos paredzētie pasākumi.
- 2.11. Kopumā Izstrādātājas vērtējumā ir maz ticams, ka, īstenojot plānošanas dokumentu, tiks radīta būtiska negatīva ietekme uz vidi un aizsargājamām teritorijām, savukārt vairākas atbalstāmās aktivitātes ir tieši saistītas ar vides aspektu un problēmu risināšanu, līdz ar to Iesniegumā secināts, ka Programmai nav nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu.
3. Atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5. punktā noteiktajam Izstrādātāja veikusi konsultācijas ar Valsts Vides dienestu, Dabas aizsardzības pārvaldi un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par nepieciešamību veikt stratēģisko novērtējumu:
  - 3.1. Valsts vides dienests 2021. gada 17. augusta vēstulē Nr. 2.4/CS/2452/2021 “*Par konsultācijām un stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2021.–2027. gadam īstenošanai*” sniedzis viedokli, ka Programmai būtu nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu, ņemot vērā plānoto aktivitāšu pārrobežu raksturu un pārrobežu ietekmju iespējamību, jo Valsts vides dienests pieļauj, ka Programmas ietvaros, iespējams, tiks īstenoti projekti, kas var radīt būtisku ietekmi uz vidi.
  - 3.2. Dabas aizsardzības pārvalde 2021. gada 2. augusta vēstulē Nr. 4.9/4319/2021–N “*Par Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2021.–2027. gadam īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku un stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību*” atzīmējusi, ka potenciālus riskus dabas daudzveidībai var radīt Programmas aktivitātes, kas vērstas uz pretplūdu pasākumiem un apmežošanu, kā arī darbības, kas tiek īstenotas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. Tomēr, ņemot vērā, ka šobrīd nav zināmi šo aktivitāšu apjomi un īstenošanas vietas, Dabas aizsardzības pārvaldes ieskatā Programmai var nepiemērot Stratēģisko novērtējumu, bet var būt nepieciešams veikt sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu vai saņemt tehniskus noteikumus no Valsts vides dienesta – lokālā mērogā vērtēt, vai un ar kādiem nosacījumiem īstenojamas praktiskās darbības Programmas ietvaros.
  - 3.3. Veselības inspekcija 2021. gada 20. jūlija e–pasta vēstulē “*Par Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2021.–2027. gadam īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību*” sniegusi viedokli, ka Programmas ietvaros paredzamo aktivitāšu īstenošana neradīs nelabvēlīgu ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, līdz ar to plānošanas dokumentam nav nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu.
4. 2021. gada 20. septembrī Birojā saņemts VARAM 2021. gada 20. septembra lēmums Nr. 5-4/8420, ar kuru, balstoties uz Programmas izvērtējumu Lietuvas teritorijas daļai, kā arī pamatojoties uz veiktajām konsultācijām ar Lietuvas kompetentajām iestādēm saistībā ar Programmas saturu un iespējamo ietekmi uz vidi, konstatēts, ka Programmai un tās nosacījumiem Lietuvas teritorijas daļai Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.
5. Birojs saskaņā ar Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem ir izvērtējis tā rīcībā esošo un Izstrādātājas sniegto informāciju par paredzētajiem pasākumiem plānošanas dokumenta īstenošanā, t.sk. attiecībā par Programmas izstrādes būtību, mērķiem un paredzētajiem plānošanas dokumenta risinājumiem. Birojs konstatē, ka konkrētā

Programma atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams:

- 5.1. No Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkta izriet, ka Stratēģisko novērtējumu veic noteiktu jomu plānošanas dokumentiem, ja tos citu starpā apstiprina Ministru kabinets un tie ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai un/vai var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*).
- 5.2. Vienlaikus no Likuma 4. panta ceturrtās daļas izriet, ka Stratēģisko novērtējumu var būt nepieciešams veikt arī citiem plānošanas dokumentiem, ņemot vērā Likuma 23. divi *prim* panta kritērijus, kas raksturo ietekmes uz vidi būtiskumu.
- 5.3. Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta 1. punkts, tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d. apakšpunkts). Tāpat Likuma 23. divi *prim* pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
- 5.4. Birojs konstatē, ka Programma neattiecas uz kādu konkrētu politikas jomu, un atbilstoši Iesniegumā sniegtajai informācijai, Programmā netiek paredzētas darbības, kas atbilst Likuma 1. pielikumā paredzētām darbībām. Vienlaicīgi ar Programmas realizēšanu netiek izslēgts plānot darbības, kas pie noteiktiem robežlielumiem var būt saistītas ar 2. pielikumā noteiktām darbībām, piemēram, ar tūrismu un aktīvo atpūtu saistāmas darbības (Likuma 2. pielikums 12. punkta 3. un 4. apakšpunkts), ar infrastruktūras izveidi aizsardzībai pret plūdiem un plūdu novēršanai. Tomēr, kā tas norādīts Programmā, tie plānoti kā uz dabas izziņu vērsti risinājumi, kā arī pretplūdu pasākumi iecerēti, izmantojot plūdu ieplakas, ekosistēmas atjaunošanu, apmežošanu, dabīgā ūdens saglabāšanas pasākumus un citus pasākumus. Ņemot vērā apstākli, ka pašlaik nav zināmi plānoto pasākumu apjomi un to teritoriālā piesaiste, detalizēti ietekmes apjomu katra projekta līmenī nav iespējams prognozēt, vienlaikus konstatējams, ka šādu aktivitāšu potenciālās ietekmes izvērtējumu var veikt ar citiem mehānismiem, piemēram, Programmas īstenošanā minēto darbību realizēšanai var būt nepieciešams veikt sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu vai saņemt tehniskos noteikumus no Valsts vides dienesta, tādējādi vērtējot pasākumu īstenošanu konkrētā lokālā mērogā, nosakot, vai un ar kādiem nosacījumiem īstenojamas praktiskās darbības Programmas ietvaros. Kā norādīts Iesniegumā, tad Programmas mērķis nav noteikt turpmākās attīstības nosacījumus projektiem, kas uzskaitīti Eiropas Padomes 1985. gada 27. jūnija Direktīvas 85/337/EEK *par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu* I un II pielikumā.
- 5.5. Vērtējot iespējamo ietekmes būtiskumu, tai skaitā to, cik lielā mērā Programmā ietverti priekšnoteikumi darbību ar būtisku ietekmi realizācijai, cik lielā mērā tā varētu ietekmēt plānošanas dokumentus citos plānošanas līmeņos, tajos iekļaujamos nosacījumus u.c. aspektus, Birojs nekonstatē, ka Programmas īstenošana saistīta ar tik būtisku ietekmi uz vidi, lai plānošanas dokumentam veiktu Stratēģisko novērtējumu (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta a. – e. apakšpunkts). Programma tiek izstrādāta ar mērķi veicināt sadarbību starp Latviju un Lietuvu, palielinot integrētu reģionālo

attīstību, kur mērķa sasniegšanai plānots realizēt aktivitātes, kuru galvenie rādītāji ir saistīti (galvenokārt) ar sadarbības institucionālo spēju uzlabošanu, t.sk. kopīgu plānu, metodoloģiju, pieredzes apmaiņu sekmēšanu u.c. Attiecībā uz Programmu un tās nosacījumiem Lietuvas teritorijas daļai atzīts, ka Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams. Izvērtējot Birojā iesniegto informāciju par Programmu un tās risinājumiem, nav pamata konstatēt, ka Programmas risinājumi (un to ietekme) Latvijas teritorijas daļai būtu būtiski atšķirīgi, tie nav saistīti ar nozīmīgām un būtiskām vides stāvokli ietekmējošām izmaiņām (Likuma 23. divi *prim* panta 2. punkta a. – e. apakšpunkts).

- 5.6. Tāpat secināms, ka nosacījumus, lai neradītu un nepieļautu negatīvu ietekmi uz īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, aizsargājamām dabas teritorijām, t.sk. Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamām *Natura 2000* teritorijām, kā arī citām jutīgām vides teritorijām, ir vērtējusi Dabas aizsardzības pārvalde. Ja Programmas izstrādes gaitā tiks ņemti vērā nosacījumi, kas paredzēti, lai respektētu katras attiecīgās teritorijas jutīgumu un īpatnības, nepieļaujot darbības ar negatīvu ietekmi, nav sagaidāma Programmas īstenošanas būtiska un negatīva ietekme uz minētajām teritorijām (Likuma 23. divi *prim* panta 3., 4. punkts). Nav konstatējams, ka Programma atbilstu Likuma 4. panta trešās daļas 2. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams.
- 5.7. Vadoties no pašlaik pieejamās informācijas, Programmai Stratēģiskā novērtējuma procedūra nebūtu lietderīga, ņemot vērā iepriekš minētos Biroja secinājumus, to savas kompetences ietvaros neprasa Veselības inspekcija un Dabas aizsardzības pārvalde, tās nepieciešamība neizriet no Likuma 23. divi *prim* panta kritēriju nosacījumiem, kā arī Izstrādātājas sniegtā Programmas sākotnējā ietekmes uz vidi ziņojuma (skrīningu) rezultātiem.
6. Līdz ar to – Birojs, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 23. divi *prim* pantā minētajiem kritērijiem, secina, ka Interreg Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2021.–2027. gadam īstenošanai veidā, kā tas raksturots Iesniegumā, nav paredzama būtiska nelabvēlīga ietekme uz vidi pie nosacījuma, ja tiek ievēroti spēkā esošie normatīvie akti un Programmas izstrādē iesaistīti dabas un vides aizsardzības institūciju izvirzītie nosacījumi. Tomēr gadījumā, ja turpmākajā plānošanas dokumenta izstrādes gaitā tiktu konstatēts, ka plānošanas dokumentā plānotās darbības var būt saistītas ar Likuma 1. un/vai 2. pielikuma darbību īstenošanu, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai jākonsultējas ar Valsts vides dienestu, Veselības inspekciju un Dabas aizsardzības pārvaldi par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un nepieciešamības gadījumā informācija jānosūta Birojam pieņemtā lēmuma pārskatīšanai.

Piemērotās tiesību normas:

- Eiropas Padomes 1985. gada 27. jūnija Direktīva 85/337/EEK *par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu*;
- Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants;
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7. punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23. trīs *prim* pantā noteikto izvērtēja šajā lēmumā norādīto izvērtēto dokumentāciju un informāciju par Programmu. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktos Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus, kā arī piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs secina, ka plānošanas dokuments nav saistīts ar būtiskām vides stāvokli ietekmējošām izmaiņām,

Programmas mērķis nav noteikt turpmākās attīstības nosacījumus projektiem, kas uzskaitīti Eiropas Padomes 1985. gada 27. jūnija Direktīvas 85/337/EEK *par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu* I un II pielikumā., Programmā paredzētās darbības nav saistītas ar iespējamu negatīvu ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, t.sk. Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamām *Natura 2000* teritorijām pie nosacījuma, ja tiek ievērotas normatīvo aktu prasības.

Lēmums:

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Interreg Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programma 2021.–2027. gadam.

Direktora p.i.,

Ietekmes uz vidi novērtējuma daļas vadītāja (*paraksts)

Iveta Jēgere

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko paraksts

Lēmums nosūtīts:

- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, *E.Adresē*;
- Valsts vides dienestam, *E.Adresē*;
- SIA “*Estonian, Latvian & Lithuanian Environment*”, e-pasta adresē: elle@environment.lv.